Міністерство освіти і науки України Одеський національний політехнічний університет Інститут комп'ютерних систем Кафедра інформаційних систем

Лабораторна робота №1 з дисципліни «Операційні Системи»

Тема: «Основи сучасної термінальної міжкомп'ютерної взаємодії»

Виконав:

ст. гр. АІ-204

Колесник К. В.

Перевірив:

Блажко О. А.

Мета роботи: придбання навичок із сучасної термінальної взаємодії між різними операційними системами на прикладі ОС Windows та ОС Linux.

Завдання для виконання:

- 1. Робота з віддаленим Linux-сервером через термінальний режим роботи
- 1.1. Перевірте наявність мережевого з'єднання між вашим локальним комп'ютером та віддаленим сервером Linux, який знаходиться за мережевою адресою з IP = 91.219.60.189
- 1.2. Встановіть програму віддаленого доступу до ОС Linux PUTTY.EXE, отримавши її через інтернет за відповідним посиланням.
- 1.3. Запустіть програму PUTTY.EXE та налаштуйте з'єднання з віддаленим сервером: IP =91.219.60.189, тип з'єднання = SSH. Збережіть налаштування з урахуванням вашого прізвища та імені за назвою OS_Linux_Прізвище_Ім'я латиницею, наприклад, OS_Linux_Blazhko_Oleksandr
- 1.4. Встановіть з'єднання з віддаленим сервером Linux, використовуючи логін та пароль, наданий вам лектором.
- 1.5. Після успішного входу до ОС виконайте команду визначення поточного імені користувача.
- 1.6. Визначте мережеву адресу сервера, з якого ви увійшли до віддаленого серверу.
  - 1.7. Визначте назву псевдотерміналу користувача.
  - 1.8. Визначте назву поточного каталогу користувача.

- 1.9. Перейдіть до каталогу /etc
- 1.10. Визначте вміст каталогу /еtc
- 1.11. Перегляньте вміст файлу з обліковими записами користувачів
- 1.12. Поверніться до каталогу свого користувача з використанням можливості швидкого повернення командами pushd та popd
- 1.13. Перейдіть до каталогу, який ϵ на рівень вище (до батьківського каталогу)
  - 1.14. Перегляньте вміст поточного каталогу
  - 1.15. Змініть пароль вашого користувача.

2. Обмін повідомленнями в ОС Linux

- 2.1. Встановіть з'єднання з віддаленим Linux-сервером
- 2.2. Домовтеся з представником вашої команди про обмін повідомлень
- 2.3. Напишіть повідомлення представнику команди, в якому буде вказано ваше та його прізвище, а також дочекайтеся повідомлення від представника вашої команди.

3. Ініціалізація Git-репозиторію на віддаленому Linux-серверу

Знаходячись на віддаленому Linux-сервері в своєму домашньому каталозі, ініціалізуйте Git-репозиторій, виконавши команди:

3.1. Ініціалізуйте системний прихований каталог Git, використовуючи наступні команди:

git config --global user.name "Ваше Імя та Прізвище"

git config --global user.email Baш_E-Mail git config --global init.defaultBranch main git init

3.2. Клонуйте існуючий GitHub-репозиторій, створений в лабораторній роботі №1, використовуючи наступні команди: git clone https://github.com/ПовнаНазваРепозиторію

4. Обмін файлами між локальною ОС Windows, віддаленим Linuxсервером та GitHub-репозиторієм

- 4.1. Створіть в ОС Windows порожній текстовий файл з назвою, яка співпадає з вашим прізвищем та ім'ям в латиницею, наприклад, Blazhko_Oleksandr.txt
  - 4.2. Запустіть в ОС Windows програму термінального рядка СМD
- 4.3. Встановіть програму віддаленого копіювання файлів PSCP.EXE, отримавши її через інтернет за відповідним посиланням.
- 4.4. Використовуючи програму PSCP.EXE, завантажте створенний раніше файл у каталог з Git-репозиторієм, який раніше був створений в домашньому каталозі на віддаленому Linux-сервері.
- 4.5. Знаходячись в ОС Linux, в каталозі Git-репозиторію, зареєструйте завантажений раніше файл в репозиторії, виконавши команду: git add Назва файлу
- 4.6. Зафіксуйте зміни в репозиторії, вказавши коментар до цих змін, виконавши команду:

git commit -m 'будь-який коментар про нову версію вмісту репозиторію'

4.7. Перешліть зміни на віддалений GitHub-репозиторій, виконавши команду:

git push

4.8. Зайдіть на https://github.com, перегляньте вміст віддаленого GitHub

репозиторію та переконайтеся, що зміни успішно виконано.

Хід роботи:

- 1. Робота з віддаленим Linux-сервером через термінальний режим роботи.
- 1.1. Перевірено наявність мережевого з'єднання між локальним комп'ютером та віддаленим сервером Linux, який знаходиться за мережевою адресою з IP = 91.219.60.189 (Рис. 1.1)

```
Командная строка
                                                                                                               Microsoft Windows [Version 10.0.18363.1379]
(с) Корпорация Майкрософт (Microsoft Corporation), 2019. Все права защищены.
C:\Users\kkole>ping 91.219.60.189
Обмен пакетами с 91.219.60.189 по с 32 байтами данных:
Ответ от 91.219.60.189: число байт=32 время=11мс TTL=57
Ответ от 91.219.60.189: число байт=32 время=10мс TTL=57
Ответ от 91.219.60.189: число байт=32 время=10мс TTL=57
Ответ от 91.219.60.189: число байт=32 время=10мс TTL=57
Статистика Ping для 91.219.60.189:
   Пакетов: отправлено = 4, получено = 4, потеряно = 0
   (0% потерь)
Приблизительное время приема-передачи в мс:
   Минимальное = 10мсек, Максимальное = 11 мсек, Среднее = 10 мсек
C:\Users\kkole>
```

Рис. 1.1

1.2. Встановлено програму віддаленого доступу до ОС Linux PUTTY.EXE, після її отримання через інтернет за відповідним посиланням. 1.3. Запущено програму PUTTY.EXE та налаштовано з'єднання з віддаленим сервером: IP =91.219.60.189, тип з'єднання = SSH.

Збережено налаштування з урахуванням прізвища та імені за назвою OS_Linux_Прізвище_Ім'я латиницею, а саме OS_Linux_Kolesnik_Kirilo (Рис. 1.2)

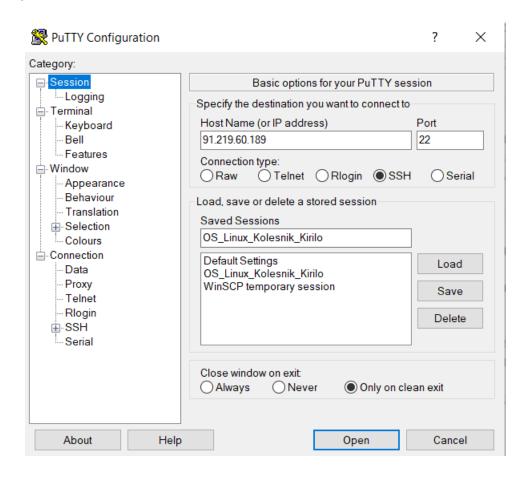

Рис. 1.2

1.4. Встановлено з'єднання з віддаленим сервером Linux, використовуючи логін та пароль, наданий лектором. (Рис. 1.3)

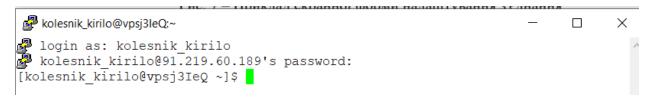

Рис. 1.3

1.5. Після успішного входу до ОС виконано команду визначення поточного імені користувача. (Рис. 1.4)

Рис. 1.4

1.6. Визначено мережеву адресу сервера, з якого було здійснено вхід до віддаленого серверу. (Рис. 1.5)

Рис. 1.5

1.7. Визначено назву псевдотерміналу користувача. (Рис 1.6)

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ tty
/dev/pts/3
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

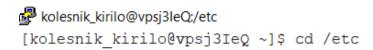
Рис. 1.6

1.8. Визначено назву поточного каталогу користувача. (Рис 1.7)

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ pwd/home/kolesnik_kirilo
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

Рис. 1.7

1.9. Здійснено перехід до каталогу /etc (Рис 1.8)

Рис. 1.8

1.10. Визначено вміст каталогу /еtc (Рис. 1.9)

```
kolesnik_kirilo@vpsj3leQ:/etc
             [kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ cd /etc
             [kolesnik kirilo@vpsj3IeQ etc]$ ls /etc
adjtime java python
aliases joe rc0.d
aliases.db jvm rc1.d
alternatives jvm-commmon rc2.d
anacrontab kdump.conf rc3.d
asound.conf kernel rc4.d
audisp krb5.conf rc5.d
audit krb5.conf.d rc6.d
bash_completion.d kshrc rc.d
bashrc ld.so.cache rc.local
binfmt.d redaction redaction redaction reduction 
                                                                                                                      java
joe
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      python
          aliases
     maven shadow
DIR_COLORS mc shadow—
DIR_COLORS.256color mke2fs.conf shells
DIR_COLORS.lightbgcolor modprobe.d shells.rpmnew
dracut.conf modules—load.d skel
dracut.conf.d motd smartmontools
e2fsck.conf mtab smrsh

        e2fsck.conf
        mtab
        smrsh

        egl
        _my.cnf
        ssh

        environment
        my.cnf
        ssl

        ethertypes
        my.cnf.d
        statetal

        exim
        named
        statetal

        exports
        named.conf
        subgid

        exports.d
        named.iscdlv.key
        subgid-

        favicon.png
        named.rfc1912.zones
        subuid

        filesystems
        named.root.key
        subuid-

        firewalld
        nanorc
        sudo.com

                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 ssh
ssl
statetab
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 statetab.d
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        sudo.conf
```

Рис. 1.9

1.11. Переглянуто вміст файлу з обліковими записами користувачів

(Рис 1.10)

```
kolesnik_kirilo@vpsj3leQ:/etc
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ etc]$ less passwd
root:x:0:0:root:/root:/bin/bash
bin:x:1:1:bin:/bin:/sbin/nologin
daemon:x:2:2:daemon:/sbin:/sbin/nologin
adm:x:3:4:adm:/var/adm:/sbin/nologin
lp:x:4:7:lp:/var/spool/lpd:/sbin/nologin
sync:x:5:0:sync:/sbin:/bin/sync
shutdown:x:6:0:shutdown:/sbin:/sbin/shutdown
halt:x:7:0:halt:/sbin:/sbin/halt
mail:x:8:12:mail:/var/spool/mail:/sbin/nologin
operator:x:11:0:operator:/root:/sbin/nologin
games:x:12:100:games:/usr/games:/sbin/nologin
ftp:x:14:50:FTP User:/var/ftp:/sbin/nologin
nobody:x:99:99:Nobody:/:/sbin/nologin
systemd-network:x:192:192:systemd Network Management:/:/sbin/nologin
dbus:x:81:81:System message bus:/:/sbin/nologin
polkitd:x:999:997:User for polkitd:/:/sbin/nologin
postfix:x:89:89::/var/spool/postfix:/sbin/nologin
chrony:x:998:996::/var/lib/chrony:/sbin/nologin
sshd:x:74:74:Privilege-separated SSH:/var/empty/sshd:/sbin/nologin
soft:x:1000:1000::/home/soft:/sbin/nologin
saslauth:x:997:76:Saslauthd user:/run/saslauthd:/sbin/nologin
mailnull:x:47:47::/var/spool/mqueue:/sbin/nologin
smmsp:x:51:51::/var/spool/mqueue:/sbin/nologin
emps:x:996:1001::/home/emps:/bin/bash
rpc:x:32:32:Rpcbind Daemon:/var/lib/rpcbind:/sbin/nologin
rpcuser:x:29:29:RPC Service User:/var/lib/nfs:/sbin/nologin
nfsnobody:x:65534:65534:Anonymous NFS User:/var/lib/nfs:/sbin/nologin
oracle:x:54321:54321::/home/oracle:/bin/bash
apache:x:995:995::/home/apache:/sbin/nologin
mysql:x:27:27:MySQL Server:/var/lib/mysql:/bin/false
named:x:25:25:Named:/var/named:/sbin/nologin
exim:x:93:93::/var/spool/exim:/sbin/nologin
vmail:x:5000:5000::/var/local/vmail:/bin/bash
arestov yaroslav:x:54322:54331::/home/arestov yaroslav:/bin/bash
martinumb denic.v.5/272.5/272../home/martinuml
```

Рис. 1.10

1.12. Здійснено повернення до каталогу свого користувача з використанням можливості швидкого повернення командами pushd та popd (Рис. 1.11)

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ etc]$ pushd /home/kolesnik_kirilo
~ /etc
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

Рис. 1.11

1.13. Здійснено перехід до каталогу, який ϵ на рівень вище (до батьківського каталогу) (Рис. 1.12)

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ cd ..
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ home]$
```

1.14. Переглянуто вміст поточного каталогу (Рис. 1.13)

kolesnik_kirilo@vpsj3leQ:/hon	ne		-	×
[kolesnik kirilo@vpsj3I	eQ home]\$ ls			1
ahmadi muhamad	kelembet evgen	polovenko illya		
ahmadi umran	koldunova anastasiya	polyanskij mikola		
alekseeva alina	koldunova tetyana	prihodko egor		
arestov yaroslav	kolesnik kirilo	romanenko oleksandr		
babich artem	kostetskij bogdan	shapovalova_viktoriya		
baranyuk dmitro	kovach dmitro	sherbakov artur		
barkar karina	krutienko andrij	sherbakov georgij		
belobrov artur	kruts viktor	shostak roman		
berislavskij vladislav	kucherenko maksim	shulyak mikola		
bezhanishvili levan	kurgan roman	sidelnikov mikita		
bochkarova karina	li choan	sinyakov igor		
bodnar arsenij	li chuan	sirenko mariya		
bodnar illya	lihmanov artem	sivash andrij		
bogachik egor	lobko daniil	soft-1		
bojchuk oleksandr	loboda oleksandra	sokolov oleksij		
borovets_vladislav	lukashak daniil	stepanenko gleb		
chan van	magdenko mihajlo	strinaglyuk ivan		
cheremnih grigorij	maksimenko andrij	sultanov artem		
chobotar oleksandra	malofeev denis	svetashov danilo		
dang din	markovskij danilo	tarasov daniil		
demtsun andrij	martinyuk denis	tokarev oleksandr		
dorozhkin mihajlo	matnenko stanislav	tomchuk viktoriya		
eliseev danilo	melnichenko egor	topuzanov bogdan		
ershov oleksandr	muradyan volodimir	tretyakov oleksandr		
evchev denis	myagkih arina	tsigankova anastasiya		
golovanchuk mikola	nesterenko mikola	tsitkov ruslan		
goshurenko volodimir	nezhivih mariya	uzun mihajlo		
grebenik anzhelika	nguen trong	veselkova anna		
grishenko oleksandra	nikolaenko sergij	voyakovskij dmitro		
guda liliya	nosov andrij	vyatkin danilo		
harkevich_leonid	oracle	yanushkevich sergij		
kalarashan kostyantin	ozarchuk anna	yufitenko andrij		
kalina marina	panfilov kristian	zagorujko maksim		
karaulnij daniil	pargalova sabina	zelinko_igor		
katrich e v gen	perets sergij	zijodulloev ehson		
kebap dmitro	plaksivij danilo	~~-~~		
[kolesnik kirilo@vpsj3I				

Рис. 1.13

1.15. Змінено пароль вашого користувача (Рис. 1.14)

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ home]$ passwd
Changing password for user kolesnik_kirilo.
Changing password for kolesnik_kirilo.
(current) UNIX password:
New password:
Retype new password:
passwd: all authentication tokens updated successfully.
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ home]$
```

2. Обмін повідомленнями в ОС Linux

- 2.1. Встановлено з'єднання з віддаленим Linux-сервером
- 2.2. Досягнено домовленності з представником команди про обмін повідомлень
- 2.3. Написано повідомлення представнику команди, в якому вказано власне та його прізвище, а також отримано повідомлення від представника команди. (Рис 2)

Message from nesterenko_mikola@vpsj3IeQ.s-host.com.ua on pts/4 at 10:29 ... nesterenko_mikola to kolesnik_kirilo

[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ home]\$ write nesterenko_mikola kolesnik kirilo to nesterenko mikola

Рис. 2

3. Ініціалізація Git-репозиторію на віддаленому Linux-серверу

Під час знаходження на віддаленому Linux-сервері в своєму домашньому каталозі, ініціалізовано Git-репозиторій, за допомогою наступних команд:

3.1. Ініціалізовано системний прихований каталог Git, використовуючи наступні команди (Рис. 3.1):

git config --global user.name Kolesnik_Kirilo
git config --global user.email kirillthewheel@gmail.com
git config --global init.defaultBranch main
git init

Рис. 3.1

3.2. Здійснено клонування існуючого GitHub-репозиторію, створеного в лабораторній роботі №1, використовуючи наступні команди (Рис. 3.2):

git clone https://github.com/kirillkolesnyk/Operating-System.-Laboratory-Work-1

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ git clone https://github.com/kirillkolesnyk/Operat
ing-System.-Laboratory-Work-1
Cloning into 'Operating-System.-Laboratory-Work-1'...
remote: Enumerating objects: 9, done.
remote: Counting objects: 100% (9/9), done.
remote: Compressing objects: 100% (8/8), done.
remote: Total 9 (delta 3), reused 0 (delta 0), pack-reused 0
Unpacking objects: 100% (9/9), done.
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$
```

Рис. 3.2

3.3. Виконано команди перегляду вмісту створеного каталогу Gitрепозиторію (Рис. 3.3).

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ ~]$ pushd Operating-System.-Laboratory-Work-1 ~/Operating-System.-Laboratory-Work-1 ~
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ pwd /home/kolesnik_kirilo/Operating-System.-Laboratory-Work-1
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ ls jakobsonfull.pptx part1.pptx part2.pptx
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$
```

- 4. Обмін файлами між локальною ОС Windows, віддаленим Linux сервером та GitHub-репозиторієм
- 4.1. Створено в ОС Windows порожній текстовий файл з назвою, яка співпадає з прізвищем та ім'ям латиницею, Kolesnik Kirilo.txt
  - 4.2. Запущено в ОС Windows програму термінального рядка СМD
- 4.3. Встановлено програму віддаленого копіювання файлів PSCP.EXE, після її отримання через інтернет за відповідним посиланням.
- 4.4. Використовуючи програму PSCP.EXE, завантажено створений раніше файл у каталог з Git-репозиторієм, який раніше був створений в домашньому каталозі на віддаленому Linux-сервері (Рис. 4.1).

Рис. 4.1

4.5. В ОС Linux, в каталозі Git-репозиторію, зареєстровано завантажений раніше файл в репозиторії, виконавши команду (Рис. 4.2): git add Kolesnik_Kirilo.txt

4.6. Зафіксовано зміни в репозиторії коментарем до цих змін,

виконавши команду (Рис. 4.3):

git commit -m Added_My_Text_File

```
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ git commit -m Ad ded_My_Text_File
[main 5a379db] Added_My_Text_File
1 file changed, 0 insertions(+), 0 deletions(-)
create mode 100644 Kolesnik_Kirilo.txt
[kolesnik_kirilo@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$
```

Рис. 4.3

4.7. Переслано зміни на віддалений GitHub-репозиторій, виконавши

команду (Рис. 4.4):

git push

```
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ git push
warning: push.default is unset; its implicit value is changing in
Git 2.0 from 'matching' to 'simple'. To squelch this message
and maintain the current behavior after the default changes, use:
 git config --global push.default matching
To squelch this message and adopt the new behavior now, use:
 git config --global push.default simple
See 'git help config' and search for 'push.default' for further information.
(the 'simple' mode was introduced in Git 1.7.11. Use the similar mode
'current' instead of 'simple' if you sometimes use older versions of Git)
Username for 'https://github.com': kirillkolesnyk
Password for 'https://kirillkolesnyk@github.com':
Counting objects: 4, done.
Delta compression using up to 2 threads.
Compressing objects: 100% (2/2), done.
Writing objects: 100% (3/3), 370 bytes | 0 bytes/s, done.
Total 3 (delta 0), reused 0 (delta 0)
To https://github.com/kirillkolesnyk/Operating-System.-Laboratory-Work-1
  0883e21..5a379db main -> main
[kolesnik kirilo@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$
```

4.8. На https://github.com, переглянуто вміст віддаленого GitHub-репозиторію та зафіксований факт успішного виконання змін (Рис. 4.5).

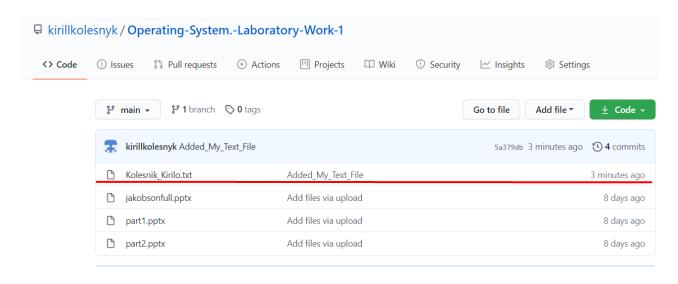

Рис. 4.5

Висновок: Під час виконання цієї лабораторної роботи, було на практиці розглянуто принципи взаємодії типу "клієнт — сервер" із детальним розгляненням функцій та можливостей для роботи у подібній мережі. Виявлено, що такий тип з'єднання може діяти між різними операційними системами (у цій роботі це саме ОС Windows та ОС Linux). Здобувши доступ до сервера, було послідовно проведено ряд базових операцій, таких як: визначення назви терміналу та мережевої адреси, переміщення каталогами, занесення файлів з персонального комп'ютера до віддаленого серверу та навіть їх завантаження до мережі інтернет.

На мою думку, найбільш складним завданням виявилося завдання 4.4, а саме копіювання файлу з комп'ютера на віддалений Linux сервер, тому що цей процес не одразу пройшов успішно та для виправлення помилок довелося прибігнути до пошуку рішень у різних джерелах мережі інтернет.